

MỐI QUAN HỆ GIỮA CHỨC NĂNG BẢO CHỮA, CHỨC NĂNG XÉT XỬ VÀ CHỨC NĂNG BUỘC TỘI TRONG TỔ TỤNG HÌNH SỰ

PHẠM THỊ PHƯƠNG DUNG*

Tóm tắt: Không phân biệt mô hình tố tụng, tố tụng hình sự (TTHS) luôn có ba chức năng cơ bản bao gồm: chức năng buộc tội, chức năng bảo chữa và chức năng xét xử. Trong TTHS, các chức năng cơ bản này không chỉ tồn tại độc lập với nhau, mà còn phối hợp, tác động lẫn nhau. Bên cạnh việc nghiên cứu chung về mối quan hệ giữa các chức năng cơ bản trong TTHS, bài viết đề xuất hoàn thiện một số quy định trong giai đoạn xét xử mà việc thực hiện chức năng cơ bản này làm ảnh hưởng đến hiệu quả thực hiện các chức năng cơ bản khác.

Từ khóa: Chức năng bảo chữa; chức năng xét xử; chức năng buộc tội; tố tụng hình sự

Ngày nhận bài: 05/3/2024; Biên tập xong: 04/7/2024; Duyệt đăng: 24/3/2025

RELATIONSHIP AMONG DEFENSE FUNCTION, ADJUDICATION FUNCTION AND PROSECUTION FUNCTION IN CRIMINAL PROCEDURES

Abstract: Regardless of the procedural model, there are always three basic functions in criminal proceedings, including: prosecution function, defense function and adjudication function. In criminal proceedings, these basic functions not only exist independently of each other, but also coordinate with each other and influence on each other. In addition to general research on the relationship between basic functions in criminal proceedings, the article also proposes to improve some regulations about the trial stage. These regulations show that the performance of one basic function affects to the efficiency of performing other basic functions.

Keywords: Defense function; adjudication function; prosecution function; criminal procedure

Received: Mar 05th 2024; **Editing completed:** Jul 04th 2024; **Accepted for publication:** Mar 24th 2025

Đặt vấn đề

Bất kỳ một hệ thống TTHS nào cũng bao gồm các nhân tố như: mục đích, nguyên tắc, chức năng của TTHS; địa vị pháp lý của chủ thể hoạt động TTHS, các giai đoạn TTHS... Trong đó, chức năng TTHS là một bộ phận hợp thành TTHS¹. Có quan điểm cho rằng, ngoài ba chức năng cơ bản là chức năng bảo chữa, chức năng xét xử, chức năng buộc tội thì chức năng TTHS còn có các loại chức năng không cơ bản khác như chức năng điều tra, chức năng kiểm sát việc tuân theo pháp luật, chức năng kiện tụng và bảo vệ quyền dân sự²... Cách phân loại chức năng TTHS như vậy là phù hợp, vì không có những chức năng này thì cũng không có TTHS và các chức năng khác trong TTHS cũng sẽ không được thực hiện. Cả ba chức năng cơ bản trên đều có những đặc điểm riêng, phân

biệt chức năng này với chức năng khác. Đồng thời, trong TTHS, các chức năng cơ bản cũng có sự phối hợp với nhau, cùng hướng đến mục đích của TTHS và cũng có sự tác động lẫn nhau, hướng đến kết quả giải quyết vụ án tốt nhất. Đó chính là mối quan hệ giữa ba chức năng cơ bản của TTHS. Nghiên cứu về vấn đề này không chỉ giúp ta có góc nhìn sâu hơn về các chức năng tố tụng mà còn có ý nghĩa trong việc định hướng mô hình tố tụng, xây dựng pháp luật cho phù hợp và thực hiện các chức năng trên thực tế sao cho giải quyết vụ án hình sự được hiệu quả nhất. Có thể thấy, cả ba chức năng cơ bản của TTHS đều hiện diện ở mọi mô hình tố tụng; điểm khác nhau chỉ có thể ở việc chức năng TTHS này do chủ thể nào thực hiện và mức độ thực hiện chức năng đó trong mỗi mô hình như thế nào.

¹ Cao Thị Ngọc Hà (2019), *Chức năng bảo chữa trong TTHS Việt Nam*, Luận án tiến sĩ Luật học, Học viện Khoa học xã hội, tr. 33.

² Cao Thị Ngọc Hà, *ltdđ*, tr. 40.

*Email: Dungpham4edu@gmail.com

Nghiên cứu sinh, Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh